

Minimální preventivní program – prevence rizikového chování

Základní škola Zbraslav u Brna

Školní rok 2021/2022

Zpracovala: Mgr. Jana Palová, Mgr. Bc. Dana Jelínková

Problematika rizikového chování je celospolečenským problémem, proto je důležité poskytnout žákům co nejvíce informací o problematice všech jevů takového chování nebo omezit jeho další rozvoj.

Preventivní program je zaměřený na výchovu a vzdělávání ke zdravému životnímu stylu, na osobnostní a sociální rozvoj a komunikační dovednosti žáků.

Specifická prevence rizikového chování dětí na naší škole obsahuje:

A. Předcházení rizikovým jevům v chování žáků

- šikanování, projevy agrese
- Kyberšikana
- nevhodné sociální sítě, nevhodná videa
- počítačové hry, hazard
- užívání návykových látek
- záškoláctví
- rizikové sporty
- rizikové chování v dopravě
- rasismus a xenofobie
- působení sekt a extremistických náboženských směrů
- poruchy příjmu potravy
- rizikové sexuální chování
- kriminální chování

B. Rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- týrání a zneužívání dětí
- domácího násilí
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruch příjmu potravy
- sebepoškozování

Další cíle:

- dobrá informovanost všech žáků v oblasti rizikového chování
- propojení aktivit primární prevence do výuky
- obohacení výuky programově zaměřenými projekty
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- pokračování v aktivitách, které povedou ke zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování – využívání programů nabízených různými institucemi
- vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy
- podpora vlastních aktivit žáků
- zapojení všech žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky
- zapojení celého pedagogického sboru do systému prevence
- spolupráce s rodiči žáků a organizacemi podporujícími prevenci

Personální zajištění prevence:

Na realizaci MPP se podílejí všichni zaměstnanci školy.

Ředitel školy Mgr. Miroslav Báňa zodpovídá za realizaci MPP, je součástí preventivního týmu, jedná s rodiči žáků.

Školní metodička prevence Mgr. Jana Palová vytváří MPP, spolupracuje s vedením školy, výchovnou poradkyní, třídními učiteli a ostatními pracovníky školy. Sleduje aktuální situaci ve škole a inovuje strategii přístupu k prevenci. Spolupracuje s institucemi, které zajišťují odbornou pomoc v problematice rizikového chování. Zajišťuje informovanost žáků a jejich zákonných zástupců o činnosti těchto institucí. Poskytuje pedagogům školy, žákům a jejich rodičům konzultační a poradenskou činnost v oblasti prevence.

Výchovná poradkyně Mgr. Bc. Dana Jelínková se podílí na tvorbě a plnění MPP. Eviduje děti s SPU, pomáhá třídním učitelům při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a realizaci podpůrných opatření, spolupracuje s PPP, konzultuje se zákonnými zástupci. Vede profesní orientaci žáků.

Třídní učitel žáka mapuje vztahy žáků v třídním kolektivu, je manažerem třídního dění a preventivních aktivit. Včas řeší náznaky projevů rizikového chování žáků. Předává informace metodikovi prevence, výchovné poradkyni, vedení školy.

Preventivní tým šetří rizikové chování žáků, řeší situaci s třídním kolektivem, jedná se zákonnými zástupci žáků, jedná s Policií ČR, PPP, odborem sociální péče, dětskou lékařkou.

Vzdělávání pedagogů v oblasti prevence:

- pro všechny pedagogy dle nabídek z různých institucí
- pro ŠMP – semináře PPP s okresní metodičkou prevence a dále dle nabídek
- pro výchovnou poradkyni – semináře PPP a dále dle nabídek

Aktivity pro žáky

- A. Ve výuce: 1. Témata podle osnov především v hodinách prvouky, přírodovědy, rodinné výchovy, občanské výchovy, přírodopisu, tělesné výchovy a v rámci mezipředmětových vztahů.
2. Témata průběžně zařazovaná do vyučovacích hodin.

B. Jednorázové aktivity:

Témata zařazovaná do vyučovacích hodin

1. - 3. ročník: návykové látky – cigarety, alkohol, léky, poškozování zdraví, odmítání drog, nácvik – říkat NE
- zdravý životní styl – zdravé jídlo, pohyb, odpočinek
- zdravé vztahy – kamarádství, osobní bezpečí, kde hledat pomoc – učitelé, rodiče, linka bezpečí
- dopravní výchova
4. - 5. ročník: návykové látky – cigarety, alkohol, léky, drogy, rizika zneužívání návykových látek, nácvik odmítání drog
- zdravý životní styl – výhody zdravého člověka, činnosti vedoucí ke zdraví, prosazování zdravého životního stylu ve škole
- zdravé vztahy – odmítání ubližování, šikany, osobní bezpečí, vědět, kde najít pomoc – učitelé, rodiče, linky bezpečí, schránka důvěry, sebepoznání, odmítat poškozování věcí
- výchova k rodičovství – funkce rodiny, ochrana vlastního zdraví před zneužitím, ohleduplnost k dívkám, dopravní výchova

6. - 9. ročník: návykové látky a všechny ostatní závislosti – sociální a zdravotní rizika

zdravý životní styl – zdravá výživa, poruchy příjmu potravy, motivace ke sportu a pohybu, obrana proti stresu

osobní bezpečí – odmítání všech forem šikany, obrana proti kyberšikaně, odmítání rasismu

sebepoznání a sebedůvěra – prosazovat svůj názor, naučit se asertivnímu chování, spolupráce ve skupině, komunikace

sexuální výchova – ochrana osobního zdraví, ochrana před nemocemi, rodičovská role, odpovědnost za svoje chování

záškoláctví – plnění povinností, kde hledat pomoc v případě problému

vandalismus – osobní a společný majetek a jeho ochrana

dopravní výchova

Jednorázové příležitostné akce s využitím nabídek různých institucí: Pedagogicko – psychologické poradny Brno, Policie ČR, agentury JL Brno, společnosti Spondea, SVC Rosice, Červeného kříže, aj.

- besedy s odborníky
- besedy s policisty, preventivní programy Policie ČR
- preventivní programy PPP
- preventivní programy jiných institucí
- kurz první pomoci
- adaptační pobyt
- besedy s cestovateli
- zapojení do projektů

Aktivity, tradice naší školy

- slavnostní zahájení školního roku, přivítání prvňáčků
- spolupráce žáků IX. třídy s I. třídou, společné aktivity
- slavnostní ukončení školního roku, loučení s IX. třídou
- dny otevřených dveří při různých příležitostech
- mikulášská nadílka
- vánoční besídky, vánoční tvoření

- vítání jara, velikonoční tvoření
- Den Země
- besídka ke Dni matek
- Den dětí
- exkurze do Prahy, památky, ZOO
- školní vlastivědné výlety, turistické vycházky
- zájezdy žáků do divadla
- výtvarné soutěže a výstavy
- recitační a pěvecké soutěže
- olympiády, matematické a přírodovědné soutěže
- vydávání časopisu
- sportovní akce
- ekologické aktivity
- preventivní aktivity
- akce zaměřené na dopravní výchovu

Volnočasové aktivity ve škole

- přístup na internet ráno i odpoledne při čekání na vyučování nebo autobus
- přístup na školní hřiště
- sportovní, umělecké a naukové kroužky
- exkurze, výlety
- příprava na soutěže, vystoupení

Další aktivity školy

Ve škole je schránka důvěry, do níž mohou žáci dávat své dotazy a informace. Do schránky má přístup ředitel školy nebo školní metodik prevence. Se žáky budou o jejich problémech, návrzích nebo připomínkách jednat.

Ve vestibulu školy a v 1. patře jsou na nástěnkách důležitá telefonní čísla a informace zaměřené na prevenci a profesní orientaci žáků.

Ve škole jsou stanoveny konzultační hodiny s metodikem prevence a výchovným poradcem (pondělí 9. 30 – 10.10 a středa – 13. 15 – 14. 15). S třídními učiteli se mohou žáci poradit kdykoliv během třídních chvil, o přestávkách nebo po domluvě.

Zákonní zástupci žáků budou mít možnost jednat s učiteli kdykoliv po telefonické nebo e-mailové domluvě, případně v době třídních schůzek. Výchovná poradkyně připraví pro zákonné zástupce žáků IX. třídy informativní schůzku k volbě povolání. Pokud bude ze strany zákonných zástupců zájem, uspořádáme pro ně besedu s odborníkem na jakékoliv téma z oblasti prevence rizikového chování. O konkrétních programech, aktivitách a akcích budou zákonní zástupci informováni v žákovských knížkách a na webových stránkách školy, kde si mohou také přečíst důležité dokumenty školy (Školní řád, Minimální preventivní program, Strategii školního poradenského pracoviště – ŠPP).

Minimální preventivní program bude vzhledem k možným protiepidemickým opatřením aktualizován podle potřeby během školního roku (preventivní programy a aktivity dle nabídek institucí a potřeb třídních kolektivů).

Ve Zbraslavi 25. 8. 2021

Mgr. Jana Palová, školní metodik prevence

Mgr. Bc. Dana Jelínková, výchovný poradce